

en De Heen

Oud Gastel (4)

MONUMENTEN | NATUUR | EVENEMENTEN | WATER & RECREATIE

kers niet toegankelijk gebied. De Dintelse Gorzen zijn echter wel te bezoeken voor de wandelaar. Natuurmonumenten heeft hier een wandelroute* uitgezet die het mogelijk maakt om deze schitterende en unieke natuur van dichtbij te beleven.
Naast de sluis staat een oude bunker uit de Tweede Wereldoorlog. Deze is destijds door de Duitsers aangelegd als onderdeel van de zogenaamde 'Atlantikwall' en diende als verdediging tegen mogelijke aanvallen vanuit het tegenwoordige Volkerak.

Fietscafés (nr.) en andere horecagelegenheden

Diverse horeca
Centrum Dinteloord, Steenbergen, Oud Gastel, Stampersgat
Bistro Ut Pandje (42)
Kerkstraat 21, Oud Gastel
Hotel Café Restaurant Aarden (47)
Kaaistraat 1, Steenbergen
Hotel Restaurant Thuis!
Westvoorstraat 4-6, Dinteloord
Gastel Sfeer
Gastelsedijk Zuid 8A, Oud Gastel
Eetcafé 't Goeleven
Heensedijk 49, De Heen
Pannenkoekenboerderij de Uitwijk
Dorpsweg 136, De Heen
Beneden Sas Restaurant, huiskamercafé en theetuin
Benedensasweg 2-4, De Heen / Vlietdijk 2-4, Dinteloord (locatie eiland Benedensas)

De Prinslandroute

Fietstocht door het polder- en dijkenlandschap van Steenbergen, Dinteloord, Stampersgat, De Heen en Oud gastel.

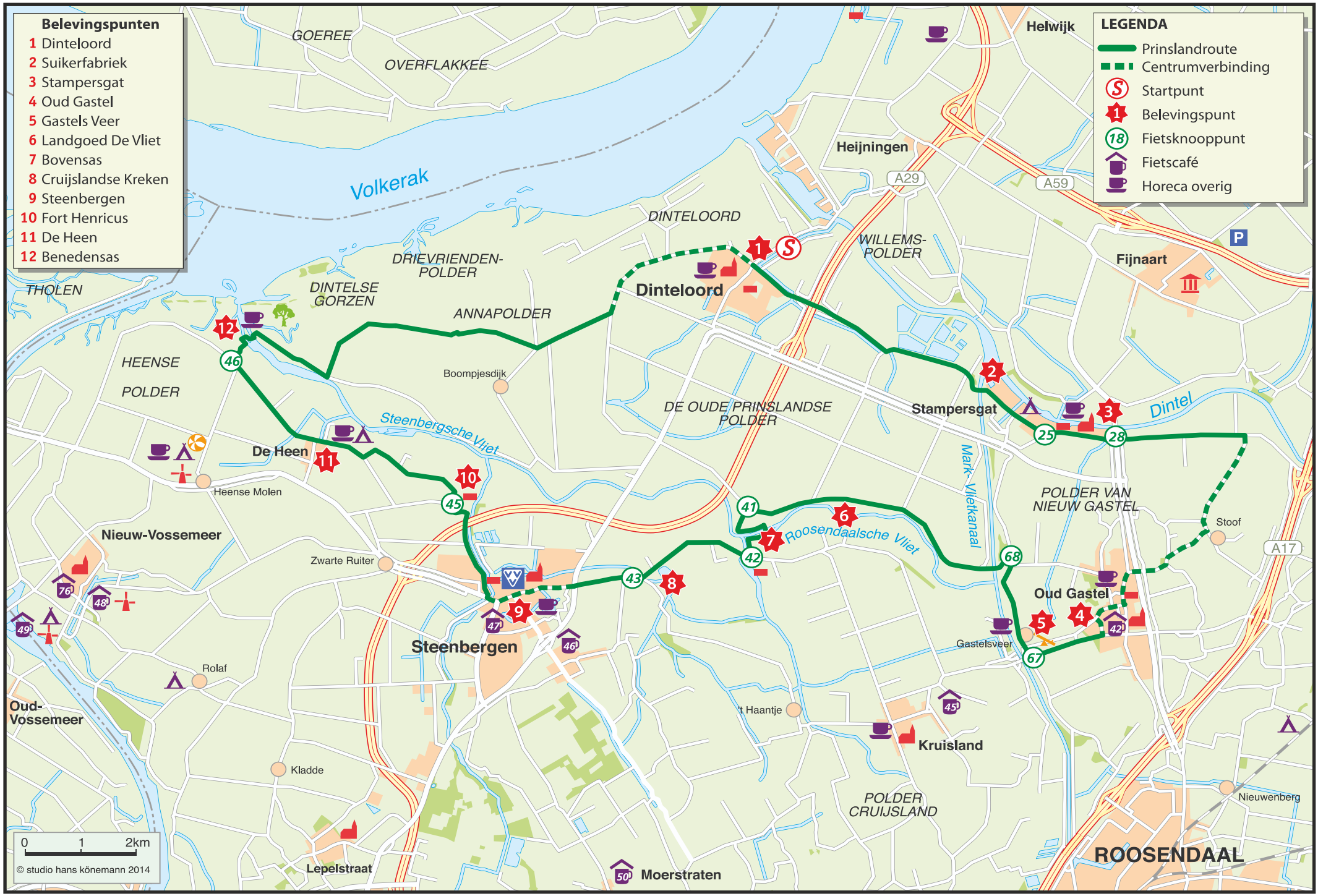

Fietsen door weidse polders en langs historische sluizencomplexen

Brabantse Wal
Bergen op Zoom | Steenbergen | Woensdrecht

...waar Brabant Zeeland kust...

Belevingspunten
1 Dinteloord
2 Suikerfabriek
3 Stampersgat
4 Oud Gastel
5 Gastels Veer
6 Landgoed De Vliet
7 Bovensas
8 Cruijslandse Kreken
9 Steenbergen
10 Fort Henricus
11 De Heen
12 Benedensas
LEGENDA
Prinslandroute
Centrumverbinding
Startpunt
Belevingspunt
Fietsknooppunt
Fietscafé
Horeca overig
GOEREE
OVERFLAKKEE
Volkerak
Helwijk
Heijningen
A29
A59
DINTELOORD
WILLEMS-
POLDER
Fijnaart
DRIEVRIENDEN-
POLDER
THOLEN
DINTELSE
GORZEN
ANNAPOLDER
Dinteloord
HEENSE
POLDER
Boompjesdijk
DE OUDE PRINSLANDSE
POLDER
Stampersgat
Dintel
Steenbergsche Vliet
De Heen
Heense Molen
Mark-Vlietkanaal
POLDER VAN
NIEUW GASTEL
Stoof
A17
Nieuw-Vossemeer
Roosendaalsche Vliet
Zwarte Ruiter
Oud Gastel
Steenbergen
Gastelsveer
Rolaf
Oud-
Vossemeer
't Haantje
Kruisland
Kladde
POLDER
CRUIJSLAND
Nieuwenberg
Lepelstraat
Moerstraten
ROOSENDAAL
0 1 2km
© studio hans könemann 2014

Prinslandroute
De Prinslandroute ontleent zijn naam aan de Oude Prinslandse polder waar de route voor een groot deel doorheen trekt. De route voert u over dijken waar u kunt genieten van weidse uitzichten, over fraaie sluizencomplexen en langs West-Brabantse rivieren.

Routebeschrijving (46 km)
Deze fietsroute is uitgezet op basis van knooppunten uit het fietsroutenetwerk.
U kunt de route vanaf elk punt beginnen.
In deze folder is het startpunt in het centrum van Dinteloord: op de kaart aangegeven met een “ S”.

Startpunt: Kruising Havenweg/Molendijk/Stoofdijk/Voorstraat, Dinteloord (kop van de haven)
Vlak voor het kruispunt staat op de Stoofdijk een bordje van het fietsroutenetwerk met linksaf nr. 24 en rechtdoor nr. 25. U volgt nummer 25, zodat u op de Molendijk rijdt.
Vervolgens volgt u de volgende knooppunten: 25 – 28 – 31 tot aan het bordje ‘centrum’ bij afslag naar Oud Gastel. Daar volgt u het bordje ‘centrum’ – 67 – 68 – 41 – 42 – 43 – 22 tot aan het bordje ‘centrum’ bij de rotonde bij Steenbergen. Daar volgt u het bordje ‘centrum’ – 45 – 46 – 22 tot aan het bordje ‘centrum’ richting Dinteloord. Daar volgt u het bordje ‘centrum’.

Dinteloord

Belevingspunten voor onderweg
Dinteloord (1) heeft alle kenmerken van een polderplaats. In 1605 is een groot gebied tussen de Dintel en Steenbergsche Vliet ingepolderd. Het was het grootste inpolderingproject van West-Brabant. Dit “Prinsenland” behoorde toe aan prins Filips Willem van Oranje, de oudste zoon van prins Willem I van Oranje. In hetzelfde jaar, 1605, is ook Dinteloord en Prinsenland gesticht. De bebouwing was naar Flakkees model en bestond slechts uit een tweetal voorstraten en een tweetal achterstraten aan weerszijden van De Kreek. Tot 1997 is ’Dinteloord en Prinsenland’ een zelfstandige gemeente geweest. Sinds 1997 is het een kern binnen de gemeente Steenbergen.

MONUMENTEN | NATUUR | EVENEMENTEN | WATER & RECREATIE

Hoewel het naast Stampersgat ligt, hoort de **Suikerfabriek (2)**, gebouwd in 1908, van oudsher bij Dinteloord. Sinds de gemeentelijke herindeling in 1997 ligt de Suikerfabriek op grondgebied van de gemeente Steenbergen. Deze fabriek is één van de grootste van Europa. Tijdens de bietencampagne (doorgaans van september tot medio januari) verwerkt de fabriek 2,5 miljoen ton bieten.

Stampersgat (3) is de kleinste kern van de huidige gemeente Halderberge. Het gebied waar tegenwoordig Stampersgat ligt behoorde vroeger tot de heerlijkheid Nieuw Gastel. Het dorp Nieuw Gastel verdween door overstromingen van de kaart. Gedurende de 2e helft van de 16e eeuw vonden er weer inpolderingen plaats en in 1606 was ook de Oude Prinslandse Polder gereed. Nabij het vroegere Nieuw Gastel vestigden zich mensen en ontstond het dorpje Stampersgat.

Stampersgat

Oud Gastel (4) is een dorp dat sinds 1997 onderdeel is van gemeente Halderberge. De geschiedenis van het dorp gaat ver terug in de tijd. Al in het jaar 1275 wordt Gastel voor de eerste maal genoemd in de geschreven bronnen, als ‘Gestele’.
Oud Gastel ligt op zandgrond en is daardoor behouden gebleven. Dit in tegenstelling tot het voormalige dorp Nieuw Gastel, dat in lager gelegen kleigebied lag en al snel na zijn ontstaan in de zestiende eeuw verloren is gegaan. De polder werd toen onder water gezet (geïnundeerd) om vijandelijke troepen tegen te houden.
De Sint Laurentiuskerk in Oud Gastel is van zowel binnen als buiten indrukwekkend. De toren is gebouwd in laatgotische stijl en dateert uit 1450. Ze zou oorspronkelijk als vuurtoren hebben gediend. De kerk behorende bij de toren is in 1905 afgebroken. De huidige kerk is in 1906 in neogotische stijl gebouwd en bevat een indrukwekkend interieur. Zowel de toren als de kerk zijn beschermde rijksmonumenten.

Het rijksmonument **“Gastels Veer” (5)** kent een rijke geschiedenis. De familie Akkermans liet het in 1791 bouwen en diende als woonhuis en café.

MONUMENTEN | NATUUR | EVENEM

Koningin Wilhelmina bij Gastels Veer

Eind 19e eeuw kende het café hoogtijdagen toen er twee stoom-trams langs het café kwamen en een veer mensen over de rivier bracht. Een historisch moment was het bezoek van koningin Wilhelmina in 1917 aan het veerhuis. Zij kwam het grensgebied inspecteren na de Eerste Wereldoorlog. Tegenwoordig is er wederom horeca in het pand gevestigd.

Landgoed De Vliet (6) is een landgoed direct gelegen aan de Steenbergsche Vliet. Een belangrijk deel van het landgoed is bestemd voor natuurontwikkeling. Daarnaast is het landgoed zowel aan de oost- als westzijde deels openbaar toegankelijk gemaakt met de aanleg van wandelpaden, een kano- en vissteiger en een uitkijkpunt.

Bovensas

Het sluizencomplex **Bovensas (7)** is rond 1823 gebouwd. Ten oosten van de sluis stroomt de Roosendaalse Vliet, die na het sluizencomplex verder gaat onder de naam Steenbergsche Vliet. Het omliggende gebied is zeer geliefd bij wandelaars, fietsers en watersporters. Een ideale plek om te genieten van een picknick tijdens uw fietstocht!

Ten zuiden van Bovensas liggen de **Cruijslandse Kreken (8)**. De Cruijslandse Kreken en kreekrestanten die in het gebied voorkomen vormen een uniek stelsel. Ze dateren van na de Sint-Elizabethsvloed in 1421. Na indijking in 1487 kwam een einde aan de invloed van eb en vloed. In ruim 500 jaar is er nog nauwelijks iets veranderd aan het gebied.
Wel maakten de Cruijslandse Kreken in de 17e en 18e eeuw onderdeel uit van de West Brabantse Waterlinie. Het gebied heeft destijds meerdere keren onder water gestaan om de vijanden tegen te houden. Een inundatiesluis bij De Blauwe Sluis zorgde voor de toevoer van het vloedwater van de Steenbergsche Vliet naar de inundatievlakte van de Cruijslandse Kreken.

MONUMENTEN | NATUUR | EVENEMENTEN | WATER & RECREATIE

Meer informatie over uw streek:

VVV Brabantse Wal
Kortemeestraat 19, Bergen op Zoom
T. 0164 - 277 482
info@vvvbrabantsewal.nl
www.vvvbrabantsewal.nl

VVV agentschap Steenbergen
Locatie Primera de Gilles
Kaaistraat 49, Steenbergen

VVV agentschap Woensdrecht
Locatie Familyland
Groene Papegaai 19, Hoogerheide

Volg ons ook op:

*De routes en de folders van de genoemde wandelingen zijn onder meer te vinden via vvvbrabantsewal.nl. Ook andere fietsroutes zijn, naast boven genoemde VVV informatiepunten, via deze website te vinden.

Colofon:
Uitgave: Gemeente Steenbergen, VVV Brabantse Wal, januari 2015.
Grafische vormgeving en drukwerkrealisatie: Bakx Reclamestudio.
Fotografie: VVV Brabantse Wal, Gemeente Steenbergen, Gemeente Halderberge, Luchtzinnig en Heemkundekring 'Het land van Gastel'.

Niets van deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie. Bij de samenstelling van deze brochure is uiterste zorgvuldigheid betracht. De redactie kan geen verantwoordelijkheid nemen voor eventuele onjuistheden.

Brabantse Wal
Bergen op Zoom | Steenbergen | Woensdrecht

...waar Brabant Zeeland Kust...

MONUMENTEN | NATUUR | EVENEMENTEN | WATER & RECREATIE

Tegenwoordig is het mogelijk om op delen van het krekenstelsel te roeien of te kanoën en zijn er diverse prachtige plekjes waar gevist kan worden.
Het gehele krekenstelsel bevat voor de flora en fauna zeer waardevolle oevers. Er zijn hier veel rietvogels te vinden, zoals de kleine karekiet, de rietgors en de rietzanger.

Steenbergen

Steenbergen (9) is een karakteristieke vestingstad met een rijk verleden. Steenbergen bestaat als woonplaats al rond het jaar 1272. Door landbouw en visserij, maar vooral dankzij de functie als doorvoerhaven voor de winning van turf en zout, bloeit Steenbergen op.
Vanaf halverwege de 16e eeuw was Steenbergen een strategisch gelegen vestingstad. Er is hevig om de stad gevochten ten tijde van de Tachtigjarige Oorlog. De restanten van de vesting zijn duidelijk herkenbaar in en om Steenbergen. Ze worden in de periode 2014-2017 als onderdeel van de 'West Brabantse Waterlinie' weer beter zichtbaar en toegankelijk gemaakt.
Blikvanger van de stad is de Rooms Katholieke Gummaruskerk. De kerk is ontworpen door Pierre Cuypers en gebouwd rond 1900. Ook de Nederlands Hervormde kerk uit 1831, ook wel Witte Kerk genoemd, is een bezoek waard.
In Steenbergen starten de wandelroutes* 'Vliegeniersroute' en de 'Vestingroute', waarmee u een verdere indruk kunt krijgen van het rijke verleden van Steenbergen.

Tijdens de Tachtigjarige Oorlog is Steenbergen vele malen veroverd en heroverd door de Spanjaarden aan de ene kant en de Staatse troepen aan de andere kant. De laatste keer dat het Staatse leger van Prins Maurits Steenbergen weer had ingenomen, werd de verdediging in het gebied volledig herzien.
Er kwam een plan voor een West Brabantse Waterlinie.
Fort Henricus (10) is een fort dat als onderdeel van deze West Brabantse Waterlinie in 1626 is aangelegd ter verdediging van de monding van de haven van Steenbergen.

Fort Henricus

MONUMENTEN | NATUUR | EVENEMENTEN | WATER & RECREATIE

Onder meer een hoornwerk, vijf bastions en een natte gracht maakten van Fort Henricus een onneembaar fort. In 1809 werd het fort nog in staat van verdediging gebracht ten gevolge van de Britse invasie in Zeeland. In 1812 werd het als vestingwerk opgeheven. Het fort raakte daarna in verval.
Tegenwoordig is Natuurmonumenten eigenaar van het fort. Om de historie rond de West Brabantse Waterlinie weer zichtbaar te maken is in 2008 een begin gemaakt met het in ere herstellen van Fort Henricus. Naast Fort Henricus spelen onder andere ook Fort de Roovere bij Halsteren en Het Ravelijn in Bergen op Zoom hier een belangrijke rol in.

Jachthav

Kenmerkend voor het dorp **De Heen (11)** is de lintbebouwing met enkele straten erbij. Het noordelijke eind van de Dorpsweg sluit aan op de Heensedijk, met daaraan de pittoreske haven.
Het dorp en haar omgeving zijn de laatste jaren niet onopgemerkt gebleven door fietsers, wandelaars, kampeerders, booteigenaren en zelfs golfers.
Recreatie vindt plaats op een relatief kleine schaal; de indrukwekkende ruimte en stilte van het buitengebied is namelijk het unieke en meest kostbare bezit van De Heen.
Het dorp ontleent haar naam aan de Heensche Polder, die weer is vernoemd naar de ten westen van de polder gelegen waterloop. Deze waterloop werd Heen of Heendrecht genoemd. Het woord “heen” of “hempte” verwijst naar een biessoort die op de schorren groeit. De Heensche Polder werd in 1610 drooggelegd, de dijken van de polder doorstonden de tragische Watersnoodramp van 1953.
In De Heen start het ommetje 'Vlietpolder'. Een mooie wandelroute*, waarvan het startpunt bij het haventje van De Heen is, die langs de Steenbergsche Vliet en door de Vlietpolder loopt.

Benedensas (12) is gelegen aan de monding van de Steenbergsche Vliet. Het sluizencomplex behoort tot de meest bijzondere monumentale waterwerken van ons land. Het lijkt alsof de tijd hier heeft stilgestaan. De oude robuuste sluisdeuren en de vriendelijke sluiswachterhuisjes bieden een prachtig uitzicht op het Volkerak en de buitendijkse natuurgebieden Slikken van de Heen en Dintelse Gorzen. De Slikken van de Heen aan Brabantse zijde is een voor bezoe-